

J. P. Larsen: Efter den udmærkede og detaillerede Imødegaaelse, som den højtærede Minister har foretaget overfor de faldne Udtalelser, har jeg ikke stort at tilføje.

Jeg skal kun gøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen, naar han under sin Karakterisering inddrog de bestaaende Fagorganisationer og ligesom vilde give det Udseende af, at disse Organisationer i Virkeligheden betød det samme som de gamle Haandværkerlav. Det er en fuldstændig forfejlet Karakteristik, som ganske vist ikke er ualmindelig, navnlig i den dertil indrettede Presse, men den er derfor ikke mindre urigtig. Man maa ikke forglemme, at de gamle Haandværkerlav bestod ifølge gældende Lov og var lovbeskyttede. Det kan man egentlig ikke sige om Fagorganisationerne udover dette, at de naturligvis efter Loven har Lov til at eksistere; men der findes ingen Lov, hvorefter nogen er pligtig til at være Medlem af disse Fagorganisationer, herfra dog undtaget Groserer-Societetet, det er den eneste lovbeskyttede Fagorganisation, vi har (*Et Medlem: Sagfører*!). Ja, jeg glemte Sagførerne.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hendriksen, at han maa ikke forglemme — men han ved det maaske ikke —, at det Lovforslag, der foreligger her, og som er bygget op paa det Arbejde, Næringslovskommissionen gennem fem Aar har gjort, er et Arbejde, hvori der er taget alle mulige Hensyn, og derfor er et, om jeg saa maa sige, saare skrøbeligt Arbejde, der ikke taaler, at der pilles alt for meget ved det.

Det er stillet op med stor Indsigt og stor Hensyntagen til alle berettigede Ønsker og Krav, og det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem antyder — hvilket ogsaa blev imødegaaet af den højtærede Minister —, at man i højere Grad burde have hørt paa og taget Hensyn til de paa-gældende Erhverv. Jeg kan forsikre, at en meget betydelig Del af den Tid, Næringslovskommissionen brugte til sit omfattende Arbejde, medgik netop til at høre Erhvervene, dels gennem skriftlige, dels gennem mundtlige Henvendelser — de sidste var ikke de færreste eller de mindst fornøjelige, heller ikke de mindst instruktive —, og ud fra alle disse Henvendelser fra Erhvervene er dette Arbejde bygget op med Hensyntagen til alle berettigede Ønsker.

Det er urigtigt at anføre, at naar dette Lovforslag ikke er kommet længere, end

det er, eller naar det har ligget tre Aar i det andet høje Ting, skyldes det, at man derovre ikke har villet gennemføre Lovforslaget af Hensyn til Trykket fra Erhvervene. Thi det Tryk, som visse Erhverv muligvis har ønsket at lægge, er for længst øvet under Kommissionens Arbejde og har givet sig Udtryk i den Betænkning og det Udkast til Lovforslag, som fremkom fra Kommissionen. Dette kan det ærede Medlem imidlertid ikke saa godt være vidende om, og derfor har jeg tilladt mig at retlede ham i den Retning.

At man har ondt ved at skaffe Beskæftigelse, er rigtigt, men det kan man ikke benytte som Argumentation for at undlade at å jour føre, modernisere, simplificere en forældet Lovgivning. Hvis det foreliggende Lovforslag paa afgørende Punkter og i omfattende Grad lavede om paa vort Næringsliv og paa Betingelserne for at drive Næring, kunde man maaske sige det; men det vil være uhyre svært i det foreliggende Lovforslag, sammenholdt med den gældende Lovgivning, at paavise, at noget saadant er Tilfældet. Jeg bemærkede i min Indledning i Gaar, at man fra begge Sider havde afstaaet fra yderliggaaende Krav; dette er nødvendig, hvis man skal gennemføre en Lovgivning som denne, der paa saa mangfoldige Punkter griber ind i vort Næringsliv.

Jeg skal endnu gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Hendriksen angaaende hans Udtalelser om Andelselskaberne. Jeg ved godt, at det, der ligger bag Kravet om at faa Andelsselskaberne stillet lige med det private Erhverv med Hensyn til Næringsadkomst, i Virkeligheden kun er et Ønske om Beskatning. Jeg understreger udtrykkeligt, at jeg personlig nærer den Anskuelse, at Andelsselskaberne ikke burde modsætte sig at blive inddraget under Skattelovgivningen; for det betyder saa uhyre lidt for Andelsselskaberne, der er ingen som helst Grund til at lade den private Handel have dette Agitationsnummer, og stod det til mig, skulde man imødekomme dette Ønske, for det betyder pengeligt set ikke det allerfjerneste for Andelsselskaberne.

Naar man saa stærkt insisterer paa, at Andelsselskaberne skal være skatteydende, burde man kræve det samme med Hensyn til de private Storforretninger, der opretter Filialer rundt omkring i Provinserne, og som heller ikke lægger nogen nævneværdig Skat i de paagældende Byer. I det hele taget tror jeg, man skulde lade den Side af Sagen ligge, det gjorde jeg ogsaa i min